

GEHEIM

HET 1^{STE} PARTIJCONGRES

VAN DE S.W.P.

(SOCIALISTISCHE WERKERSPARTIJ)



AMSTERDAM 23 - 24 JANUARI 1960

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM

HET 1e PARTIJCONGRES VAN DE SWPAmsterdam 23 en 24 januari 1960Samenvattend verslag

<u>I n h o u d</u>	<u>Blz.</u>
I. Voorbereiding van het congres	1
II. Verloop van het congres	1
III. Rede van WAGENAAR.....	3
IV. Discussie over de inleiding van WAGENAAR en het ontwerp beginselprogram.....	5
V. Financieel verslag.....	7
VI. Verkiezing van het partijbestuur.....	8
VII. Statuten en huishoudelijk reglement.....	10
VIII. De congres-resolutie.....	11
IX. Beschouwing over het congres.....	12

Bijlage

1. Korte persoonsbeschrijving van de partijbestuursleden van de SWP
2. Begroting SWP 1960
3. Afgevaardigden naar het 1ste congres van de SWP.

I.

VOORBEREIDING VAN HET CONGRES.

Reeds spoedig na het roeyement uit de CPN van WAGENAAR c.s. in maart 1958 en de formatie van de Bruggroep gingen onder de hierin verzamelde dissidente communisten stemmen op voor het oprichten van een eigen politieke partij.

Op 12 juli 1959 werd in een landelijke conferentie tot oprichting van de Socialistische Werkers Partij (SWP) besloten. Er werd een voorlopig partijbestuur gekozen, dat opdracht kreeg een partijcongres voor te bereiden. Dit bestuur werd tevens opgedragen een beginselprogram, statuten en een huishoudelijk reglement te ontwerpen, over de definitieve samenstelling waarvan op het congres zou worden beslist.

Het ontwerp-beginselprogram kwam begin november gereed en werd aan alle afdelingen ter bespreking en eventuele amendering toegezonden. De diverse wijzigingsvoorstellen van de afdelingen publiceerde het voorlopige partijbestuur, voorzien van een pre-advies, in De Brug van 17 december.

De ontwerpen van statuten en huishoudelijk reglement werden met de daarop en de op het beginselprogram door de afdelingen ingediende wijzigingsvoorstellen, vergezeld van het pre-advies van het partijbestuur, bij de aanvang van het congres aan de afgevaardigden ter beschikking gesteld.

Hoewel De Brug relatief veel plaats inruimt voor het voeren van schriftelijke discussies, werd daarvan in verband met het congres vrijwel geen gebruik gemaakt.

II.

VERLOOP VAN HET CONGRES.

Agenda:

Zaterdag, 23 januari 1960.

1ste zitting (openbaar)	10.00 - 12.30 uur:	Opening door Henk GORTZAK, verkiezing commissies en inleiding door Gerben WAGENAAR.
2de zitting (openbaar)	13.30 - 17.30 uur:	Discussie over de inleiding WAGENAAR, en over ontwerp-beginselprogram en de daarop betrekking hebbende amendementen.

3de zitting, 19.30 - 22.00 uur: Beantwoording discussie door
(openbaar) WAGENAAR en stemming over ontwerp-
beginselprogramma.

Zondag, 24 januari 1960.

4de zitting, 9.45 - 12.00 uur: Financieel verslag door Sjef
(besloten) PIETERS, discussie over financi-
eel verslag en verkiezing partij-
bestuur en financiële contrôle-
commissie.

5de zitting, 13.00 - 16.30 uur: Verslag mandatencommissie, dis-
(openbaar) cussie en stemming over ontwerp
Statuten en Huishoudelijk Regle-
ment en behandeling ontwerp-
resolutie.

Door de afdelingen waren 108 gedelegeerden aangewezen. Van hen hadden er 11 verstek laten gaan. Voor de genodigden waren achter in de zaal plaatsen gereserveerd. Voor de belangstellenden - die tegen betaling van f 0,50 het openbare gedeelte konden bijwonen - en voor de pers was het balkon vrij gehouden.

Een bijzonderheid was, dat op alle stoelen een nummer lag van Socialistisch Perspectief, het orgaan van het "Sociaal Democratisch Centrum van leden van de Partij van de Arbeid". Mogelijk wilde de leiding van de SWP hiermede het scheppen van een gunstig klimaat bevorderen om uit aanhangers van het intussen geliquideerde SDC nieuwe leden te winnen. Bovendien kon daarmede het democratische karakter van de partij weer eens worden aangetoond.

De gedelegeerden ontvingen bij binnenkomst een map met congresbescheiden.

De inleiding van WAGENAAR was reeds aan de vooravond van het congres uitgereikt aan het ANP en de meeste dagbladen onder voorwaarde, dat deze niet tot voortijdige publicatie mochten overgaan. De ochtendbladen en De Waarheid ontvingen de congresrede evenwel eerst op de openingsdag van het congres. De SWP-leiding wenste blijkbaar niet het risico te lopen, dat WAGENAAR's rede in een of andere vorm in de ochtendedities van bijvoorbeeld De Volkskrant of De Telegraaf zou worden afgedrukt, voordat het congres was aangevangen. Uiteraard voelde de SWP-leiding er weinig voor om het communistische dagblad de tekst eerder toe te zenden, omdat zij vreesde, dat wellicht de CPN punten uit WAGENAAR's inleiding op een voor de SWP onwelkom moment in een vlugschrift of anderzins aan de openbaarheid zou prijs

geven.

Bij de verkiezing van de commissies (drie), te weten een mandatencommissie van 3 man, een resolutiecommissie van 4 man en een stemtelcommissie van 3 man, volgde men de voordrachten van de SWP-leiding. Een kandidatenbesprekingscommissie werd niet gekozen.

Voor een belangrijk deel stond het congres in het teken van de behandeling van de ontwerpen beginselprogram, statuten en huishoudelijk reglement

Samenstelling commissies.

Mandatencommissie: D. GORTZAK-HAAZE, J. HOOGEN STOEVENBELT-BLOM en W. STENACKER

Resolutiecommissie: J. FLAMELING, J. HOOGCARSPHEL, J. HOOGEN STOEVENBELT en G. WAGENAAR

Stemtelcommissie : B. van den BROEK, A.S.M. BUIJTENDIJK en M. van der STEEN.

Opvallende beveiligingsmaatregelen waren niet getroffen.

Internationale binding.

Voor zover bekend hebben in het geheel geen buitenlanders het congres bezocht. Zelfs begroetingstelegrammen uit het buitenland werden niet ontvangen. Deze zouden anders ongetwijfeld aan de congressisten zijn voorgelezen.

In het belang van het internationale contact werd besloten in ieder geval het beginselprogram en de congresresolutie in vertaling aan buitenlandse CP-en en socialistische groeperingen toe te zenden.

III.

DE REDE VAN WAGENAAR.

De vrij korte en enigszins onsamenhangende toespraak van WAGENAAR stond politiek niet op een bijzonder hoog peil. Hij sprak meer over de redenen waarom de SWP was opgericht dan over de doelstellingen van de partij. Bij het beoordelen van het perspectief voor het socialisme in Nederland wilde hij zich op een reële basis stellen. Het socialisme is, zo meende hij, niet van vandaag op morgen te verwezenlijken.

Als eerste partijtaak zag WAGENAAR het werken voor het behoud van de wereldvrede. Vooral in verband daarmee had hij veel waarde-

ring voor CHROESTSJOW.

Van het begin tot het einde was WAGENAAR's rede doorspekt met aanvallen op de CPN en Paul de GROOT.

Hieronder volgt een samenvatting van zijn inleiding.

De ontwikkeling naar de socialistische maatschappij is geen gestadig opwaartse weg, maar een langdurige historische periode met ingewikkelde en soms onoverzichtelijke situaties. Met sectarische wensdromen als van Paul de GROOT, met schijn-optimisme en revolutionaire bombast als van de CPN wordt het socialisme niet naderbij gebracht. Fanatisme is alleen geschikt om de invloed van de links gerichte arbeiders verder af te brokkelen. Maar ook het loslaten van de kenmerken van het socialisme, zoals de PvdA doet, dient vermeden te worden.

Het is onze taak te helpen een reële arbeiderspartij op klassegroondslag tot stand te brengen.

De arbeidersklasse, vooral dat deel dat de staatsmacht tot zich heeft getrokken, met de Sowjet-Unie voorop, heeft de wereld behoed voor totale vernietiging door een atoomoorlog.

Van het gezamenlijke optreden van de socialistische en de neutrale staten in het belang van de wereldvrede hangt leven en dood van de beschaving af. Daarom is de houding van communistisch China tegen het neutrale India af te keuren. Maar gelukkig heeft de Sowjet-Unie China kunnen bewegen een vreedzame regeling van het conflict na te streven. Gelukkig geeft thans de richting van CHROESTSJOW de toon aan, ook omdat de volksmassa's er achter staan. De voorstanders van de onverzoenlijkheid zijn verslagen.

De omschakeling van de koude oorlogspolitiek naar de vreedzame coëxistentie begint zich te voltrekken. In Nederland gebeurt dit slechts langzaam. De regering De Quay weet niet beter te doen dan aan te haken aan de regering van de Duitse Bondsrepubliek, waarin ex-nazi's grote zeggenschap hebben. Het anti-semitisme krijgt daardoor de kans in Duitsland de kop weer op te steken. Om de omschakeling krachtig te stimuleren is partij- en machtsvorming nodig.

Hoewel niet ontkend kan worden, dat de maatschappelijke situatie van de arbeiders is verbeterd, is deze toch nog niet aangepast aan de tegenwoordige mogelijkheden.

De positie van de arbeiders is danig verzwakt door het avonturisme van de CPN op vakbondsgebied. De man die vanaf 1945 algemeen

secretaris van de CPN is, moet wel een groot aandeel in het afsterfingsproces van die partij hebben.

Er zijn de laatste maanden contacten tot stand gekomen met socialisten uit de PvdA en de PSP. De discussie over ons ontwerpprogram heeft ook met andere socialisten plaatsgevonden.

De politieke belangstelling van de arbeiders is thans gering, maar zal te zijner tijd weer opleven. Om haar in de juiste banen te leiden is partij- en machtsvorming nodig. De SWP is te zien als een uitgangspunt voor het moment dat andere tijden aanbreken. Haar oprichting was onvermijdelijk. Evenwel realiseren wij ons dat we niet kunnen zeggen: het socialisme morgen. Dat is een onwerkelijke frase.

Met de discussies rondom ons program, dat aansluit bij de Nederlandse tradities en de volksaard, hebben wij het bewijs geleverd van onze democratie.

Internationaal zet de ontwikkeling naar een situatie van vreedzaam naast elkaar bestaan, op gang gekomen op het 20e congres van de CPSU, door. Te zijner tijd zal ook ons land de invloed daarvan ondergaan. Een gewelddadige opstand is zeer beslist niet de enige weg naar het socialisme. Het begrip "revolutionaire ommekeer" heeft veeleer de betekenis van een omwenteling in de bezitsverhoudingen in de zin van het marxisme gekregen, waarvoor binnen afzienbare tijd zeker een meerderheid onder het Nederlandse volk zal worden gewonnen.

IV. DISCUSSIE OVER DE INLEIDING VAN WAGENAAR EN HET ONTWERP-BEGINSELPROGRAM.

De discussie werd geopend met het aan de orde stellen van een motie van orde, waarin werd voorgesteld het ontwerp beginselprogram ter herziening terug te verwijzen naar de commissie. Deze zou er dan de voorgestelde wijzigingen, waarop door het partijbestuur een gunstig prae-advies was uitgebracht, in kunnen verwerken. Dit herziene program zou vóór oktober 1960 aan de partij ter definitieve goedkeuring moeten worden voorgelegd.

WAGENAAR ontried het aannemen van de motie, die daarop werd ingetrokken.

De meeste sprekers deelden de mening van WAGENAAR, dat de houding van de Volksrepubliek China tegenover India is af te keuren. Waar de socialistische staten streven naar ontwapening en toenadering past het China niet door het gekletter met wapenen een neutraal land

naar het kamp van de rechtsen te drijven.

Algemeen was men van mening dat het brengen van rechtvaardige critiek op de Sowjet-Unie moest zijn toegestaan.

Door velen werd betoogd, dat de Sowjet-Unie zich te afzijdig hield van de strijd der koloniale volken. Anderen meenden dat deze houding haar oorzaak vond in de pogingen van CHROESTSJOW om tot ontwapening en onderhandelingen met het Westen te komen. Het optreden van CHROESTSJOW vond alom waardering.

Over het standpunt van WAGENAAR dat de strijd voor de vrede partijtaak nummer één is, waren de meningen verdeeld. Verschillende discussianten waren van mening, dat de klassenstrijd als zodanig moest worden aangemerkt.

Over de stelling, dat de SWP een klassepartij moet zijn waren allen het eens. Maar dat hield volgens sommigen niet in, dat men onder de huidige omstandigheden niet een enkele keer kon samenwerken met de bourgeoisie, soms in het belang van de vrede, soms om de kapitalisten te plukken.

Vele sprekers betoogden, dat men zich niet aan overdreven optimisme moest overgeven. Men moest reëel blijven en niet verwachten dat het socialisme van vandaag op morgen in Nederland verwezenlijkt zou worden. Wel moest men zich op elk gebeuren voorbereiden. Wanneer zich een economische crisis zou voordoen, moest men een plan klaar hebben, zo zei onder anderen HOOGCARSPÉL.

Volgens aller mening moest de SWP een uitgangspunt en een steunpunt zijn voor de strijd van de verenigde socialistische krachten.

Een voorstel om zich in het beginselprogram tegen de invoering van de PBO uit te spreken werd aanvaard. De vakorganisaties verliezen er hun invloed op het sociaal en economisch gebeuren door. Het parlement heeft geen zeggenschap over de bindende beslissingen van de PBO, aldus de motivering.

Beantwoording van de discussie.

In zijn beantwoording van de discussie beklemtoonde WAGENAAR nogmaals, dat de strijd voor de vrede punt nummer één moet zijn, ook voor een partij die zich stelt op het standpunt van de klassenstrijd. Het werken voor de vrede en de coëxistentie is ook een stuk klassenstrijd. Dat houdt niet in dat de sociaal-economische strijd op het achterste plan mag komen.

Of de revolutie door geweld dan wel langs vredelievende weg zal komen valt vooraf niet te zeggen. Machtsvorming is evenwel noodzakelijk. De productiemiddelen en de grond behoren in het bezit der arbeiders te zijn. Wij kunnen de arbeiders niet wijsmaken dat zij in ellende leven, maar wij blijven op het standpunt van de klassenstrijd staan, aldus WAGENAAR.

Bij de kritiek, in dit verband op de houding van de Sowjet-Unie uitgeoefend, zijn geen concrete feiten genoemd. Volgens de marxistische opvattingen moet men over feiten beschikken om te mogen kritiseren.

Met zeer veel spoed werd vervolgens het ontwerp beginselprogramma behandeld. Het werd beurtelings door GORTZAK en HOOGEN STOEVENBELT hoofdstuk voor hoofdstuk voorgelezen. Het werd, aangevuld met de wijzigingsvoorstellen, waarop het partijbestuur een gunstig prae-advies had uitgebracht, met algemene stemmen aangenomen. Er werden slechts weinig op- of aanmerkingen over gemaakt.

De voorbereidingscommissie zal de redactie er van nog nader bezien.

V.

FINANCIEEL VERSLAG.

Na de toelichting op de financiële congresstukken was er gelegenheid tot discussie. De meeste discussianten brachten de door het partijbestuur voorgestelde - tengevolge van amendementen gewijzigde - contributieregeling ter sprake. Sommigen vroegen nadere inlichtingen, anderen wensten een meer gedifferentieerde schaal. De discussie had echter niet veel om het lijf, want toen het op stemmen aankwam, werden begroting en contributieregeling met algemene stemmen aanvaard en werd aan de penningmeester op voorstel van de kascommissie décharge verleend. De kascommissie bestond uit H.W. STENACKER, J. MULDER, L. RIEZOUW en M. POONS.

De uitgereikte financiële congresstukken, die na gebruik wederom werden ingenomen, bevatten:

1. Een overzicht van inkomsten en uitgaven vanaf de oprichting van de Bruggroep in het voorjaar van 1958 tot en met 31 december 1959.
2. Een ontwerp-begroting voor de periode 1 maart tot en met 31 december.

De SWP-leiding zou van plan zijn in het eerstvolgende nummer van De Brug een samenvatting van de stukken te publiceren.

Kasverslag.

Kort samengevat komt het kasverslag op het volgende neer:

De totale inkomsten bedroegen ongeveer f 31.500.- waarvan ongeveer f 12.000,- van adhaerenten, ongeveer f 12.000,- van de Tweede Kamerleden, die de Bruggroep in 1958 nog had en ongeveer f 7.000,- van het partijblad. Op 1 januari van dit jaar was er f 150,- in kas.

De uitgaven betroffen voornamelijk de verkiezingsactie, ongeveer f 14.000,-, drukkosten van het orgaan ongeveer f 13.000.- en organisatiekosten ongeveer f 4.500,-.

Begroting.

De begroting voor 1960 (10 maanden) vermeldt een totaalbedrag ad f 21.350,- voor inkomsten en uitgaven.

De voornaamste bronnen van inkomsten zijn de contributies en de inschrijfgelden ten bedrage van f 18.000,- en de opbrengst van het orgaan ad f 2.900,-.

Bij de uitgaven valt op de post "onkosten-secretariaat" ad f 2520,-. Dit is de vergoeding die is uitgetrokken voor de vrijgestelde secretaris/penningmeester. Deze kan zo gering zijn, omdat hij reeds een (klein) pensioen geniet.

Volledigheidshalve is deze eerste SWP-begroting in zijn geheel als bijlage 2 bij dit verslag gevoegd.

Nieuwe leden betalen 50 ct. inschrijfgeld en ontvangen daarvoor een lidmaatschapsbewijs, een beginselprogram alsmede de statuten en het huishoudelijk reglement.

De afdelingen krijgen 10% van de betaalde contributies, aan te wenden voor eigen doeleinden.

VI.

VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR.

WAGENAAR was het er niet mee eens, dat het voorlopig partijbestuur een kandidatenlijst had opgesteld met een aanbeveling om hemzelf, PIETERS en GORTZAK respectievelijk als voorzitter, secretaris/penningmeester en hoofdredacteur van het orgaan te kiezen. Hij gaf er de voorkeur aan, het congres zelf uit de gestelde kandidaten de keuze te laten doen wie voor een bepaalde functie in aanmerking moest komen. Hij vond het verstandiger in bepaalde functies slechts personen te verkiezen, die niet mede verantwoordelijk kunnen worden geacht voor de verwording in de CPN.

GORTZAK bestreed WAGENAAR's opvatting. Hij voelde er niets voor om als het ware steeds met een schuld-complex rond te lopen.

Voor de verkiezing van het nieuwe partijbestuur waren 18 kandidaten gesteld. Een kandidatenbesprekingscommissie werd - zulks in tegenstelling tot het gebruik in de CPN - niet gekozen. De SWP-leiding wilde hiermede kennelijk demonstreren, dat de SWP een democratischer weg wenst te bewandelen dan de CPN en dat het congres de vrije keuze heeft bij het verkiezen van het partijbestuur.

De gedelegeerden werd er op gewezen, dat elk der kandidaten tenminste 50% der geldige stemmen moest behalen om als gekozen te worden beschouwd. Voorts diende men aan te geven wie men als voorzitter, secretaris/penningmeester en hoofdredacteur van het orgaan De Brug koos. Met vrijwel algemene stemmen werden gekozen: Gerben WAGENAAR tot voorzitter; Sjef PIETERS tot secretaris/penningmeester; en Henk GORTZAK tot hoofdredacteur van De Brug. Ook alle andere voorgestelde kandidaten werden gekozen.

Het nieuw gekozen partijbestuur kreeg van het congres volmacht zichzelf met een derde van het aantal zittende leden uit te breiden, wanneer het zulks nodig acht bij het eventueel toetreden tot de SWP van belangrijke figuren, mogelijk uit andere partijen.

Samenstelling partijbestuur, gekozen op het 1ste SWP-congres.

<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Woonplaats:</u>
1. Dirk ANDRINGA	●-●-1922	Amsterdam
2. Hendricus GORTZAK	●-●-1908	Amsterdam
3. Willem HAZENBERG	●-●-1914	Amsterdam
4. Jan HOOGCARSPER	●-●-1888	Rotterdam
5. Alexander JAGTENBERG	●-●-1921	Amsterdam
6. Jan de JONG	●-●-1914	Ooststellingwerf
7. Johannes JONKER	●-●-1931	Haarlem
8. Bertus van der HEUL	●-●-1907	Amsterdam
9. Hendrik J. HOOGEN STOEVEN- BELT (alias H. FRANSEN)	●-●-1913	Amsterdam
10. Dirk KROESE (alias P. BAKKER)	●-●-1921	Amsterdam
11. Maria LIPS-ODINOT	●-●-1908	Hilversum
12. Ida MISSET-VREEM	●-●-1929	Haarlem
13. Joseph S. PIETERS	●-●-1900	Amsterdam
14. Reint RUTGERS	●-●-1930	Haarlem

15. Johannes van der SMEEDE	1926	Den Haag
16. Adrianus H.W. VERREYNT	1910	Tilburg
17. Gerben WAGENAAR	1912	Amsterdam
18. Kerst de WEERD	1915	Deventer

Op de oprichtingsconferentie van de SWP dd. 12 juli 1959 werd een voorlopig partijbestuur gekozen, bestaande uit 16 leden. Van hen hebben er thans 13 zitting in de nieuwe SWP-leiding.

Van het voorlopige partijbestuur hadden zich niet herkiesbaar gesteld: J. FLAMELING (1904), E. SIP (1897) en W. SOUËR (1928).

Nieuw gekozen werden ANDRINGA, HAZENBERG, JONKER, MISSET-VREEM, en KROESE.

Voor een korte persoonsbeschrijving van de partijbestuurders moge worden verwezen naar bijlage 1.

VII.

STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

De ontwerpen statuten en huishoudelijk reglement werden in de laatste zitting behandeld. Er waren door de afdelingen een groot aantal amendementen ingediend.

De wijzigingsvoorstellen betreffende het ontwerp statuten waren door het partijbestuur van een prae-advies voorzien. Ten aanzien van de talrijke amendementen op het ontwerp huishoudelijk reglement was dat niet gebeurd. In verband hiermede stelde het partijbestuur voor de ontwerp-commissie op te dragen dit reglement in overeenstemming te brengen met de statuten en daarbij rekening te houden met de door de afdelingen ingediende voorstellen.

Een voorstel om in de naam van de partij het communistische karakter te laten uitkomen en haar daarom "Communistische Werkers Partij" te noemen, werd door het partijbestuur niet overgenomen.

Afgewezen werd o.m. een voorstel om in de statuten het verkiezen van een "partijraad" als controleorgaan verplicht te stellen. WAGENAAR voerde aan, dat men daar op een volgend congres toe zou kunnen overgaan, wanneer gebleken zou zijn dat controle op de partij-leiding inderdaad nodig was.

Over de wijze waarop de verhoudingen binnen de partij geregeld moeten worden en over de vraag of en in hoeverre daarbij het democratisch centralisme moest worden toegepast, bestonden verschillende op-

vattingen. Sommigen wilden in de statuten eenvoudig stellen, dat in de partij het democratisch centralisme in acht genomen zou worden; anderen wilden het begrip duidelijk omschreven zien.

Op voorstel van het partijbestuur besloot het congres, het gedeelte van de statuten, dat handelt over de fractievorming, de rechten en plichten van een eventuele minderheid en de gezagsverhouding tussen de onderscheidene bestuursinstanties, terug te verwijzen naar de commissie. Deze kreeg de - ondankbare - taak toegewezen voor de betrokken paragraaf een bevredigende redactie te zoeken.

Rekening houdend met de vorenvermelde restricties werd het ontwerp statuten met algemene stemmen aangenomen.

VIII.

DE CONGRES-RESOLUTIE.

Tenslotte nam het congres met algemene stemmen een resolutie aan die hieronder verkort is weergegeven.

Het congres keert zich tegen de - reformistische - opvatting dat de klassenstrijd in de tegenwoordige kapitalistische maatschappij overbodig is. Zoals in haar beginselprogram staat zal de SWP de arbeidersklasse voorgaan en steunen in de strijd voor haar belangen. Zij zal onophoudelijk werken aan de versteviging van het socialistische bewustzijn van de arbeiders.

Het is een levensbelang van de gehele wereldbevolking, dat aan de oorlogsdreiging een einde gemaakt wordt door onderhandelingen, die tevens leiden tot vreedzame coëxistentie en ontwapening.

De herbewapening van West Duitsland acht het congres een groot gevaar voor de vrede. De West-Duitse regering, waarvan ex-nazi's deel uitmaken, werkt opleving van fascisme en anti-semitisme in de hand.

Het congres meent dat de SWP de basis en het uitgangspunt moet zijn voor de vereniging van alle socialististen.

De regering De Quay is de directe uitvoerster van een beleid, dat door de grote ondernemers uit eigenbelang wordt voorgeschreven. Het congres roept de bevolking op de strijd aan te binden voor een regeringsbeleid dat gericht is op:

1. internationale ontspanning en ontwapening;
2. vermindering der militaire uitgaven en verkorting van de dienstdienst;
3. het verhogen van het levenspeil der werkers;
4. opheffing van de woningnood;

5. volledige werkgelegenheid;
6. de 40-urige werkweek;
7. handhaving van het stakingsrecht en afschaffing van de PBO;
8. bevordering van het openbaar onderwijs;
9. steun aan kunst, cultuur, sport en recreatie;
10. verschaffing van bestaanszekerheid aan middenstanders, boeren en tuinders;
11. vrijheid van meningsuiting voor radio en televisie; afschaffing van discriminatie op grond van vooruitstrevende gezindheid.

IX.

BESCHOUWING OVER HET CONGRES.

In de congresrede van WAGENAAR, de daarop volgende discussie en bij de bespreking van het beginselprogramma werden de politiek, het doel en de te volgen lijn van de partij onder de loupe genomen.

Nadrukkelijk werd gesteld, dat de SWP een "partij van de arbeidersklasse" is, die voor het bereiken van haar doel, het vestigen van het socialisme in Nederland, het voeren van de klassenstrijd noodzakelijk acht.

Met het oprichten van deze partij heeft men een centrum in het leven willen roepen, waarin alle links gerichte en naar verwezenlijking van het socialisme strevende krachten zich kunnen verenigen. Een dergelijke partij zou volgens de oprichters momenteel zeker in de behoefte voorzien.

De PvdA, zo werd betoogd, vormt voor werkelijke socialistische geen geschikt onderkomen meer omdat zij thans het socialisme geheel de rug heeft toegekeerd. De PSP is slechts een verzameling pacifisten met goede bedoelingen, maar zonder programma, terwijl de CPN een groep sectariërs en dogmatici is, die geleid wordt door een dictator.

De promotoren van de SWP zien blijkbaar de mogelijkheid om de partijgelederen met een aanzienlijk aantal overlopers uit andere partijen te versterken als een realiteit. Dit kwam onder meer tot uitdrukking in het door het congres aangenomen voorstel het partijbestuur de bevoegdheid te geven het aantal van zijn leden met een derde van het tegenwoordige uit te breiden, wanneer daarvoor, door het toetreden tot de SWP van een aantal vooraanstaande figuren uit andere partijen, aanleiding zou ontstaan.

In zijn congresrede deed WAGENAAR de mededeling, dat er de laatste maanden contacten zijn gelegd met socialistische uit de PvdA (bedoeld

is het SDC, dat deels bestaat uit vroegere RCP-ers), de PSP en met jongeren.

De door WAGENAAR gesignaleerde contacten bestaan inderdaad en hebben reeds geleid tot de oprichting van een "Voorbereidingscomité ter vorming van een werkgroep uit SWP, SDC en PSP". Volledigheidshalve moet hierbij worden opgemerkt, dat de twee PSP-ers van dit comité daarin niet namens hun partijbestuur doch slechts individueel zitting hebben.

Verder doen er hardnekkige en niet van alle grond ontblote geruchten de ronde, dat reeds verschillende PSP-ers het plan hebben opgevat tot de SWP toe te treden en het tijdstip voor de uitvoering van hun voornemen slechts uitstellen om nog zoveel mogelijk van hun tegenwoordige partijgenoten voor hun standpunt te winnen.

In dit licht bezien, lijkt het waarschijnlijk dat WAGENAAR, om de overgang naar de SWP voor PSP-ers aantrekkelijker te maken, de strijd voor de handhaving van de vrede in plaats van die voor de vestiging van het socialisme als partijtaak nummer één stelde.

Vooralsnog is de SWP een dwergpartijtje en van weinig betekenis.

Wanneer de partij zou slagen in haar plannen t.a.v. het tot stand brengen van een band tussen de groepen van dissidente communisten in een aantal landen - aan het eerste nummer van een internationaal contact-orgaan voor die groepen zou reeds worden gewerkt - zou zij mogelijk een factor kunnen worden waaraan ook Moskou niet langer onverschillig voorbij zou kunnen gaan. Momenteel wordt van Russische zijde weinig interesse voor de meermalen veroordeelde vroegere volgelingen getoond.

Over de houding van de nieuwe partij ten opzichte van de Sowjet-Unie is op het congres hoegenaamd niet gesproken. Wel werd te kennen gegeven, dat men zich de vrijheid wilde voorbehouden om zo nodig kritiek op Moskou te brengen.

5-2-1960

Korte persoonsbeschrijving van de partijbestuursleden van de SWP
(alfabetisch gerangschikt).

1. ANDRINGA Dirk, geb. 9-1-1922, wonende te Amsterdam, fabrieksarbeider, werkzaam bij "Electrozuur" te Amsterdam. Heeft tot dusver politiek geen rol van betekenis gespeeld. Was enige tijd afdelingsbestuurder van de Chevofa/EVC-afdeling te Amsterdam.
2. GORTZAK, Hendricus, geb. 2-1-1908, wonende te Amsterdam, timmerman. Was in 1925 al lid van de CPH en tot april 1958 lid van het partijbestuur van de CPN. Hij werd als lid van de CPN geroyeerd wegens openlijke bijval aan de oppositiefiguren uit de EVC, Reuter en Brandsen. Sindsdien een van de meest vooraanstaande figuren in de oppositie. Hij werd gekozen in het dagelijks bestuur van de SWP. Was jarenlang lid der Tweede Kamer, waarin hij vaak als woordvoerder van de CPN-fractie optrad. Momenteel houdt hij een CPN-zetel bezet in de Provinciale Staten van Noord Holland.
3. HAZENBERG, Willem, geb. 2-1-1914, wonende te Amsterdam, kantoorbediende. Werd in de bezettingstijd, wegens deelneming aan het verzet door de SD gearresteerd. Een slechte behandeling van een tijdens deze gevangenschap opgelopen longtuberculose maakte hem praktisch voor 100% invalide. Bewoog zich, op plaatselijk niveau, vooral in de vereniging "Nederland-USSR". Was enige tijd voorzitter van de afdeling West te Amsterdam. Na zich bij de Bruggroep te hebben aangesloten werd hij penningmeester van het voorlopig bestuur van de Amsterdamse afdeling van de SWP.
4. HEUL van der, Bertus, alias B. de Leeuw, geboren 2-1-1907, wonende te Amsterdam, electricien. Was laatstelijk als kantoorbediende van de EVC te werk gesteld. Liet zich in 1956 als scholingsleider van de EVC al als een anti-stalinist kennen. Was lid van het voorlopig partijbestuur van de SWP.
5. HOOGCARSPHEL, Jan, geb. 2-1-1888, wonende te Rotterdam, gepensioneerd leraar Rijks HBS. Hij was lid Tweede Kamer en Gemeenteraad Rotterdam en werd in 1954 voor de CPN lid van de Provinciale Staten Zuid-Holland. Hierin in 1958 herkozen. Sloot zich nadien openlijk aan bij de partij-oppositie maar bleef zijn CPN-statenzetel bezetten. Was lid van het voorlopig partijbestuur van de SWP. Heeft vrijwel zijn gehele leven aan de politiek gewijd. Kwam reeds eerder

(in 1925) in oppositie tegen de Nederlandse CP-leiding.

6. HOOGEN STOEVENBELT, Hendrik Jan, alias H. Franzen, geb. [redacted]-1913, wonende te Amsterdam, wiskundige. Kwam voor de tweede wereldoorlog al in communistisch vaarwater terecht; bevond zich tijdens de bezetting in Duitse gevangenschap. Heeft, na in het CPN-district Centraal Gelderland een rol te hebben gespeeld, vooral van zich doen spreken op het 18e partijcongres (oktober 1956), waar hij zich liet kennen als een onafhankelijk intellectueel, die sterk tegen het optreden van De Groot gekant was. Was lid van het voorlopig dagelijks bestuur van de SWP.
7. JAGTENBERG, Alexander, geb. [redacted]-1921, wonende te Amsterdam, reclametekenaar. Tekende de politieke spotprenten voor De Waarheid. In januari 1959 als lid van de CPN geroyeerd, omdat hij zich aansloot bij de oppositie. Was kandidaat bij de Tweede Kamerverkiezingen voor de Bruglijst en had zitting in het voorlopig partijbestuur SWP.
8. JONG de, Jan, geb. [redacted]-1914, wonende te Groningen, bouwvakarbeider. Was reeds voor de oorlog communist en daarna een van de belangrijkste CPN-figuren in Groningen. Van 1946 tot 1953 voorzitter van de CPN fractie in de Gemeenteraad aldaar. Omstreeks 1950 viel hij echter in ongenade. Werd als gevolg van zijn houding tijdens de destalinisatie en de kwestie Hongarije in 1957 als lid van de partij geroyeerd. Spoedig na het partijconflict sloot hij zich bij de oppositiegroep aan. In 1959 een van de kandidaten voor de Bruggroep bij de Tweede Kamerverkiezingen. Was lid van het voorlopig partij bestuur-SWP.
9. JONKER, Johannes, geb. [redacted]-1931, wonende te Haarlem, rijschoolhouder. Van 1954 tot 1958 afdelingsbestuurder van de Metaal/EVC te Haarlem, lid van het bestuur van de plaatselijke centrale van de EVC aldaar en lid van de bondsraad van de Metaal/EVC. Na het uitbreken van het conflict tussen vakbeweging en partij sloot hij zich direct bij de oppositiegroep aan.
10. KROESE, Dirk, alias D. Bakker, geb. [redacted]-1921, wonende te Amsterdam, banketbakker. Is een figuur van geringe politieke betekenis. In 1949 voorzitter van het Vredescomité Amsterdam en in de jaren 1950 t/m 1955 advertentie-acquisiteur bij De Waarheid. Na het uitbreken van het conflict in de partij sloot hij zich bij de Bruggroep aan.

11. LIPS-ODINOT, Maria Elisabeth, geb. ●-●-1908, wonende te Hilversum, huisvrouw. Tijdens de oorlog in Duitse gevangenschap. Lid gemeenteraad Hilversum en lid Tweede Kamer tot 1959. In 1958 herkozen als lid Provinciale Staten voor de CPN. Lid partijbestuur CPN. Sloot zich aan bij de oppositie tegen Paul de Groot en werd geroyeerd als CPN-lid. Ook als voorzitter van de NVB werd zij weggewerkt. Was lid dagelijks bestuur der SWP en stond haar zetel in de Provinciale Staten van Noord-Holland niet aan de CPN af. Vertoeft thans voor herstel van gezondheid in Zwitserland.
12. MISSET-VREEM, Ida, geb. ●-●-1929, wonende te Haarlem, huisvrouw. Trad tot nu toe op politiek gebied niet naar voren. Is gehuwd met Jacob Gerardus MISSET, geb. ●-●-1928 van beroep werktuigbouwkundige. Deze kwam tijdens de bezetting met de CPN in aanraking en werd een overtuigd communist. Toen in 1955, vanwege persoonlijke gedragingen zijn roeyement als CPN-lid dreigde, zegde hij het lidmaatschap op. Sloot zich daarna bij de PSP aan, waar hij zich echter wegens zijn communistisch verleden niet kon ontplooiën. Bovendien is deze partij naar zijn mening niet "links" genoeg. Zijn gedachten gaan uit naar samenwerking met de SWP. Contact met de SWP door middel van zijn echtgenote is hem wellicht niet onwelkom.
13. PIETERS, Joseph Simon, geb. ●-●-1900, wonende te Amsterdam, kantoorbediende. Was na de oorlog voornamelijk in loondienst van de EVC. Heeft de Stalin-kwestie niet kunnen verwerken en sloot zich aan bij de oppositie-figuren in de EVC. Was in 1958 al spoedig aan de administratie van het blad De Brug verbonden en trad op als secretaris-penningmeester van de SWP.
14. RUTGERS, Reint, geb. ●-●-1930, wonende te Amsterdam, leerling typograaf. Staat gaarne in het middelpunt van de belangstelling en richt zich op datgene waarbij hij kan opvallen. Kreeg daarvoor de kans bij de Vredesbeweging. Is een vurig anti-militarist en deed in 1950 een beroep op de dienstweigeringswet 1923. Hierna kwam hij in het kielzog van de CPN terecht. Heeft nimmer een functie in de partij of in de EVC vervuld. Bedankte in 1958 als lid van de CPN. Werd in 1959 in het voorlopig partij bestuur-SWP opgenomen en benoemd in de Commissie Reglementen en Statuten.

15. SMEEDE van der, Johannes, geb. ●-●-1926, wonende te Den Haag, assistent-accountant. In 1956 propaganda-secretaris van het CPN-district Den Haag. In 1957 van zijn functie ontheven op beschuldiging van Titoïsme. In 1958 om deze reden geroyeerd als lid CPN. In juli 1959 lid van het voorlopig partij bestuur-SWP en benoemd in de Beginselprogram-commissie.
16. VERREYNT, Adrianus Henricus Wijnandus, geb. ●-●-1910, wonende te Tilburg. Was de leidende figuur van de CPN in het Zuiden van het land. Van 1946-1953 lid gemeenteraad Tilburg. Van 1952-1955 lid partij bestuur CPN. Wilde reeds in 1956 zijn functie als vrijgestelde van de CPN opgeven omdat hij zich niet steeds met het standpunt van de partij kon verenigen. Hij is anti-De Groot. Werd eind 1957 als lid CPN geroyeerd. Was lid van het voorlopig partij bestuur SWP.
17. WAGENAAR, Gerben, geb. ●-●-1912, wonende te Amsterdam. Voormalig electricien/meteropnemer. Was voor het conflict een der meest vooraanstaande figuren in de CPN. Vanaf 1946 voorzitter van de partij en lid van de Tweede Kamer. Is nog lid van de Provinciale Staten van Noord Holland. Had als gevolg van zijn verzetswerk veel aanhang. Werd beschouwd als de "representatieve figuur" van de CPN.
18. WEERD de, Kerst, geb. ●-●-1951, wonende te Deventer, fabrieksarbeider. Had van 1947 tot 1955 een belangrijke functie in de BLZ/EVC in Friesland. Had in 1954 zitting in de BLZ-bondsraad. Na zijn verhuizing naar Deventer sloot hij zich aan bij de Metaal/EVC. Werd kort daarop bestuurslid van de plaatselijke afdeling, alsmede bestuurder van de CPN afdeling Deventer. Begin 1959 vanwege zijn "rechtse" afwijkingen als CPN-lid geroyeerd. Was ook lid van het voorlopig partij bestuur-SWP en had zitting in de Commissie voor Reglementen en Statuten.

Begroting SWP 1960

(1 maart - 31 december)

Inkomsten

1. Contributie en inschrijfgeld	f 18.000,-
2. Postabonnementen De Brug (200 à f 4,50 per jaar, f 2,25 per jaar, f 1,40 per kwartaal)	f 750,-
3. Losse verkoop De Brug (500 à 20 ct. per nummer)	f 2.150,-
4. Scholingsmateriaal (verkoop 10 gestencilde scholingscursussen tot een totaal van 300 stuks (oplage 400) à 15 ct. per stuk)	f 450,-

Totaal f 21.350,-
=====
Uitgaven

1. De Brug (gemiddelde prijs f 410,- per nummer 22 nrs.)	f 9.500,-
2. Propaganda	f 1.500,-
3. Vergaderingen	f 800,-
4. Drukwerk	f 1.000,-
5. Afdelingen	f 1.100,-
6. Reisgeld	f 1.100,-
7. Scholingsmateriaal	f 480,-
8. Porti	f 750,-
9. Kantoorbehoeften	f 300,-
10. Onderhoud machines	f 150,-
11. Telefoon	f 400,-
12. Abonnementen	f 150,-
13. Aflossing crediteuren (schuld aan de drukkerij)	f 1.000,-
14. Onkosten secretariaat (oorspronkelijk begroot op f 50,- per week)	f 2.520,-
15. Onvoorzien	f 600,-

Totaal f 21.350,-
=====

AFGEVAARDIGDEN NAAR HET 1ste Congres van de SWP

<u>Naam :</u>	<u>Geb.datum :</u>	<u>Geb.plaats :</u>
<u>AMERSFOORT</u>		
KORVER, Eduard Jan	2-8-1901	Groningen
<u>AMSTERDAM</u>		
ANDRINGA, Dirk	2-8-1922	Amsterdam
BAVEL van, Gerardus F.	8-8-1918	Amsterdam
BERGFELD, Elsina	8-8-1922	Amsterdam
BERGFELD, Frederik	2-8-1925	Amsterdam
BOLMAN-WENTZEL, Elisabeth	1-8-1918	Amsterdam
BOLMAN, Jan B.	2-8-1916	Amsterdam
BROEK van de, Brand	2-8-1892	Putten
DAM ten, Jacob	2-8-1916	Amsterdam
EYNDE op 't, Liesje	2-8-1933	Amsterdam
FLEER-van der WAL, Afina T.	2-8-1893	Groningen
GORTZAK, Hendricus	2-8-1908	Amsterdam
GORTZAK, Wouter	2-8-1931	Amsterdam
GROOT ROESSINK, Gerhard	2-8-1913	Amsterdam
HAN, Cornelis	2-8-1904	Amsterdam
HAZENBERG-KOOIMA, Elsje C.	2-8-1915	Nieuwolda
HAZENBERG, Willem	2-8-1914	Groningen
HEES van, B.	8-8-1889	Amsterdam
HEES-HEYLAND van, L.	2-8-1894	Amsterdam
HEUL v.d., Bertus	2-8-1907	Amsterdam
HOOGEN STOEVENBELT, Hendrik J.	2-8-1913	Maassluis
HOOGEN STOEVENBELT-BLOM, Johanna	2-8-1918	Meppel
JAGTENBERG, Alexander	2-8-1921	Amersfoort
JOHN, Fokke	2-8-1914	Amsterdam
KAUSE, Martin A.	2-8-1933	Haarlem
KLAVEREN van, Johannes A.	2-8-1925	's-Graveland
KIENECKER, Albert	2-8-1890	Anloo
KROESE-SENTROP, Adriana	2-8-1921	Amsterdam
KROESE, Dirk	2-8-1921	Amsterdam
NES van, Jan B.J.	2-8-1899	Amsterdam
NEYTS, Frederik	2-8-1928	Amsterdam
NOBELEN van, Wilhelmus	2-8-1920	Roosendaal en Nispen

<u>Naam</u> :	<u>Geb.datum</u> :	<u>Geb.plaats</u> :
PIETERS-MULDER, Cornelia P.	●-●-1892	Amsterdam
PIETERS, Joseph S.	●-●-1900	Amsterdam
POONS, Maurits	●-●-1902	Amsterdam
PLEKKER, Leida	●-●-1922	Amsterdam
REJET, Jan P.	●-●-1924	Rotterdam
RUITER de, Gerarda A.	●-●-1911	Amsterdam
RUTGERS, Reint	●-●-1930	Haarlem
SACHSE, Dorothea	●-●-1912	Amsterdam
SELDENSLACHS, Johannes	●-●-1917	Amsterdam
SETTEN van, Jacobus	●-●-1891	Nieuwer Amstel
SIELIAKUS, Pieter	●-●-1888	Amsterdam
SIP, Everhard	●-●-1897	Wageningen
SLUIJS van der, Johannes C.A.	●-●-1925	Rotterdam
STENACKER, Hendrik W.	●-●-1892	Amsterdam
VEELEN van, Johannes C.	●-●-1912	Den Helder
VOS, Jan W.	●-●-1907	Groningen
WAGENAAR, Gerben	●-●-1912	Amsterdam
WAL van der, Johanna S.	●-●-1898	Groningen
WOLTERBEEK-LINDEMAN, Pieterella M.	●-●-1915	Dordrecht
ZEEHANDELAAR, William Richard	●-●-1920	Amsterdam

DEVENTER

HOFKAMP, Klaas	●-●-1901	Gronau
KOLDEWIJN, Gerben	●-●-1898	Deventer
SCHREUDER, Gijsbert	●-●-1917	Amsterdam
WEERD de, Kerst	●-●-1915	Oosterzee

DIEMEN

DORMAAR, Annie	●-●-1911	Den Haag
----------------	----------	----------

's-GRAVENHAGE

ALBLAS-de VRIES, Louisa	●-●-1932	Den Haag
ALBLAS, Willem	●-●-1931	Den Haag
HOFMAN, Bernardus	●-●-1915	Amsterdam
KIERS, Roelof	●-●-1896	Diever
SMEEDE, van der Johannes	●-●-1926	Rotterdam

<u>Naam :</u>	<u>Geb.datum :</u>	<u>Geb.plaats :</u>
VINK, Gijsbertus	3-1910	Den Haag

GRONINGEN

COOPMEINDERS, Johann H.	1-1918	Emmen
JONG de, Jan	1-1914	Ooststellingwerf
MEIER, Marinus E.	1-1935	Groningen
MOLLEMA, Lourens	1-1919	Zuidhorn
WAGTER, Roelof	1-1928	Groningen

HAARLEM

ANSINK, Johannes F.	1-1920	Amsterdam
JONKER, Johannes	1-1931	Haarlem
MISSET-VREEM, Ida	1-1929	
WENNEKES, Petrus M.	1-1909	Den Haag

HENGELO

BARCEL, Hendrikus	1-1897	Hengel
-------------------	--------	--------

HILVERSUM

BUNSCHOTEN, Jansje	1-1912	Amsterdam
FLAMELING, Johannes	1-1904	Rijswijk
KALKHOVEN, Hendrik	1-1902	Groningen
STROES, Dirk	1-1925	Hilversum

ROTTERDAM

DIJKGRAAF, Willem A.	1-1906	Rotterdam
HOOGCARSPHEL, Jan	1-1888	Amsterdam
HOUWELING, Pieter	1-1928	Rotterdam
MIDDELHAM, Franciscus	1-1931	Rotterdam
PEELEN, Everhardus W.	1-1904	Rotterdam

SPIJKENISSE

HUIDDENS, Josephus Wilhelmus	1-1932	Rotterdam
------------------------------	--------	-----------

<u>Naam :</u>	<u>Geb.datum ;</u>	<u>Geb.plaats :</u>
<u>TILBURG</u>		
BUIJTENDIJK, Andre S.M.	●-●-1931	Tilburg
VERREIJT, Adrianus H.W.	●-●-1910	Tilburg
<u>TWELLO (Gem.Voorst)</u>		
BERG van de, Jan.	●-●-1902	Elst
<u>UTRECHT</u>		
BASTEN van-BOMMEL van, Maria	●-●-1904	Kirchderne
ROO de, Simon	●-●-1901	Krommenie
STEEN van de, Johannes	●-●-1919	Den Haag
STEEN van de, Marinus	●-●-1921	Schéveningen
STEEN van de-KAPTEIJN, Sonja	●-●-1922	Utrecht
STEEN van de-VERBON, Wilhelmina M.J.	●-●-1920	Utrecht
<u>VOORBURG</u>		
BOUWMEESTER, Jacobus H.	●-●-1917	Amsterdam
<u>WORMERVEER</u>		
BLOEM, Pieter	●-●-1903	Wormer
GLANDORF, Frans	●-●-1897	Zaandam
KRUIJT, Maria	●-●-1913	Amsterdam
<u>IJMUIDEN</u>		
AKKER, Roelof	●-●-1928	Emmen